

Nr 143

Av herr Magnusson och herr Ohlsson, Ebbe, om viss skattefrihet för avkastningen av aktier.

Någon mer ingående undersökning om det orsakssammanhang, som finns mellan det totala sparandet inom samhället å ena sidan och skattebördans storlek och dess fördelning mellan olika subjekt å den andra har hitintills icke företagits. Ingen torde dock förneka, att den ständiga skatteskärpning, som kännetecknat de senare åren, i synnerhet i vad avser marginalskattesatserna, direkt påverkat både lusten till inkomstskapande arbetsinsatser, sparandets avkastning och viljan till ökat sparande. Beskattningens negativa effekt på sparandet har drivits så långt att det på längre sikt icke finns någon annan lösning än att avsevärt nedbringa i första hand inkomstbeskattningen på en helt annan och lägre nivå än den, som gäller för närvarande.

Detta ställningstagande utesluter icke lämpligheten av att söka genom särskilda åtgärder uppmuntra det enskilda sparandet. Flera förslag, i synnerhet sådana som främst knutit sig till särskilda skattelättnader för sparade medel inom viss gräns, har under årens lopp framförts från vårt håll, utan att de vunnit statsmakternas gehör. Ehuru således inga praktiska resultat vunnits synes frågan om att i dagens ekonomiska läge söka skapa särskild skattestimulans för det enskilda sparandet vara ett så betydelsefullt spörsmål att det finns all anledning att ånyo undersöka möjligheterna härtill.

Ett område där ett ökat personligt sparande skulle ha stor betydelse, inte endast för den enskildes ekonomi utan även för hela samhällsekonomin och i synnerhet för näringslivet, utgör det s. k. aktiesparandet. Vi ser som vårt mål att stimulera människorna att placera åtminstone en del av sina hopsparade medel i aktier. Härigenom skulle man åstadkomma en i och för sig önskvärd spridning av delägarskapet i landets produktiva företag. Vidare skulle man möjliggöra för mindre sparare att ernå den relativa trygghet mot inflation som investeringar i realvärden innebär.

En fortsatt expansion av landets näringsliv måste bygga på möjligheterna att skapa riskvilligt kapital. Sådant kapital är emellertid för närvarande särskilt svårt att erhålla därför att det är föremål för dubbelbeskattning.

I dagens läge är det vidare så mycket nödvändigare att koppla in de små spararna på grund av att den hårda förmögenhetsskatten och starkt progressiva inkomstbeskattningen håller på att förintä de större kapitalen och

därigenom har minskat dessas möjligheter att ta de ekonomiska risker, som är förknippade med exploatering av nya idéer. I den mån de pengar som företagen investerar eller som investeras i näringslivet har reell täckning i ett brett sparande bland allmänheten bortfaller också till stor del de inflationistiska risker som är förknippade med en alltför kraftigt uppdriven investeringslust. En spridning av aktiesparandet skulle sålunda innebära en fastare grund för en fortsatt utveckling av näringslivet.

Ett ökat aktiesparande skulle sålunda kunna både stimulera näringslivet och utöka allmänhetens intresse i svensk företagsamhet samt bringa den konstlade motsatsställning mellan näringslivets intressen och de stora folkgruppernas, som man så ofta får höra uttryck för, ur världen.

En metod för att åstadkomma ett ökat intresse bland allmänheten för aktiesparande vore att genomföra en viss skattefrihet för avkastningen av aktier. Tanken att medgiva skattefrihet för viss inkomst av kapital är inte ny. Här kan erinras om det förslag till skattefrihet för belopp upp till 200 kronor, som utgör inkomst av kapital, vilket 1950 års skattelagsakkunniga, ehuru med en helt annan motivering än den ovan anförda, förordat i sitt förslag till förenkling av vissa beskattningsregler. Vidare har man i Amerikas förenta stater i samband med den år 1954 genomgripande revisionen av dess lagstiftning just infört en skattelättnad för avkastning av aktier. Sålunda blir de 50 första dollarna av aktieinkomsterna helt skattefria och dessutom 4 % av övriga aktieinkomster.

Motivet för denna skattelättnad var visserligen icke i första hand det att få till stånd en spridning av aktierna bland en större allmänhet utan det förhållandet, att man ville undvika de ogynnsamma verkningar som dubbelbeskattningen för aktiebolagsinkomster medför. Detta skäl kan man även med fog anföra för en liknande åtgärd här i landet.

Vi vill sålunda förorda att avkastningen av aktier i fortsättningen skall befrias från inkomstskatt intill ett belopp för enskilda om 150 kronor och för äkta makar om 300 kronor. Huruvida de här föreslagna gränserna kommer att medföra den ökning av aktiesparandet som vi strävar efter, eller om de i en framtid kan behöva höjas, är naturligtvis vanskligt att uttala sig om.

Under åberopande av vad ovan anförts, hemställer vi,
att riksdagen måtte antaga följande

- 1) **Förslag**
till
lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)
Häriigenom förordnas, att 47 a § i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370) måtte erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

47 a §.

Sammanlagda beloppet av den inkomst från en eller flera förvärvskällor,

vilken är skattepliktig i en kommun, med avdrag i förekommande fall enligt 46 §, samt i 47 § omförmålt garantibelopp, utgör skattskyldigs inom kommunen taxerade inkomst. Vid beräkningen av den taxerade inkomsten skall dock iakttagas att skattskyldigs inkomst av kapital, såvitt detta utgöres av avkastning av aktie, skall medräknas endast om och i den mån densamma överstiger 150 kronor för ensamstående och 300 kronor för skattskyldig, som under beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med andra maken.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1956; dock att äldre bestämmelser fortfarande skola gälla i fråga om 1956 års taxering samt i fråga om efter-taxering för år 1956 eller tidigare år.

2) **Förslag**
till
förordning angående ändring i förordningen den 26 juli 1947 om statlig inkomstskatt (nr 576)

Härigenom förordnas, att 5 § förordningen den 26 juli 1947 om statlig inkomstskatt (nr 576) måtte erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

5 §.

Sammanlagda beloppet av en skattskyldigs inkomster från olika förvärvskällor minskat i förekommande fall med avdrag som i 4 § omförmålas utgör taxerad inkomst. Vid beräkning av den taxerade inkomsten skall dock iakttagas, att skattskyldigs inkomst av kapital skall medräknas endast om och i den mån densamma överstiger 150 kronor för ensamstående och 300 kronor för skattskyldig, som under beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med andra maken.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1956; dock att äldre bestämmelser fortfarande skola gälla i fråga om 1956 års taxering, samt i fråga om efter-taxering för år 1956 eller tidigare år.

Stockholm den 26 januari 1955

Tage Magnusson

Ebbe Ohlsson